

Week Nieuwsbrief 2, 2 - 9 april

Bericht van de redactie

Beste leden, vrienden en belangstellenden,

Een hartelijke groet aan u allen. De eerste week van binnen zitten, op elkaars lip of alleen, zit er op, er zullen nog een aantal volgen! Wij moeten onze ziel in lijdzaamheid bezitten en dat valt niet altijd mee. Via de wekelijkse Nieuwsbrief proberen we het contact met u allen te houden. Deze voor de hele wereld ongekende situatie roept ook creativiteit op, soms in dichtvorm, vaak met verhalen hoe het ervaren wordt, met tekeningen of foto's. Stuur ons dergelijke creativiteit toe ter inspiratie van anderen. We denken nu b.v. aan de komende Paasdagen: Wat doet u met Pasen, gaat u terug naar 'vroeger' met paashaas en eieren al dan niet verstoppt, of heeft u een eigen inspiratie? We zijn benieuwd.

De redactie

Kerkdiensten komende weken:

De landelijke broederschap biedt kerkdiensten aan ter vervanging van de lokale kerkdiensten die afgelast zijn in verband met de coronacrisis. Deze zijn wekelijks vanaf zondag te bekijken op het [YouTube kanaal](#)

De komende weken:

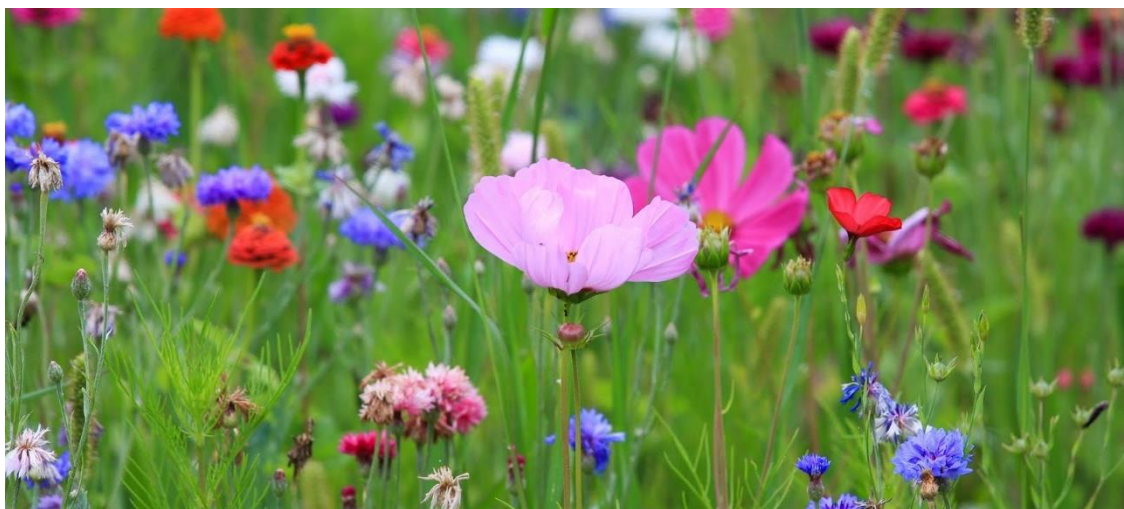
zondag 5 april Palmpasen: ds Claartje Kruijff vanuit Naarden-Bussum

zondag 12 april Pasen: ds Marthe de Vries vanuit de Geertekerk in Utrecht

Het is inmiddels bekend dat de dienst van zondag 3 mei opgenomen zal worden in Den Haag met voorganger ds Reinhold Philipp

Daarnaast heeft de kerkenraad besloten om met Pasen in onze eigen kerk een kerkdienst te houden die op het gebruikelijke tijdstip (10.30 uur) thuis beluisterd kan worden via onze website en kerkdienst gemist. In deze dienst zullen beide predikanten voorgaan en onze organist Hans Jacobi verzorgt de muzikale bijdrage. Daarnaast zullen de kerkenraadsleden Madzy van der Kooij en Peter Thiadens aanwezig zijn voor (de technische) ondersteuning.

We hopen op deze manier toch samen Pasen te kunnen vieren, het feest van nieuw leven. Het is vanwege de overheidsmaatregelen echter uitdrukkelijk **niet** de bedoeling dat er andere mensen naar de kerk komen. Deze dienst is alleen bedoeld als meeluisterdienst.

Collecte

Er vinden tijdelijk geen kerkdiensten meer plaats in onze kerk en daarom wordt er ook niet meer gecollecteerd voor het goede doel. Maar eigenlijk is er geen reden om in deze tijden waar we nog meer dan anders worden opgeroepen tot solidariteit en omzien naar elkaar om onze zorgvuldig gekozen collectedoelen niet meer te steunen. In het eerste kwartaal 2020 collecteren wij voor het kinderspice Binnenveld in Barneveld. Op maandag 30 maart was er een uitzending van Kruispunt over dit kinderspice. U kunt het nog bekijken via uitzending gemist (op TV of via de website). Wij hopen dat u ruimhartig zult geven aan dit bijzondere doel. U kunt uw donatie overmaken naar de rekening: NL 93 INGB 0000 0063 97 van de kerk onder vermelding van: collecte kinderspice.

Onze hartelijke dank!

**Kinderhospice
Binnenveld**

Ook wanneer een kind ernstig ziek is, gaat het leven 'gewoon' door.

Kinderhospice Binnenveld is een

huis, net als thuis, voor ernstig zieke kinderen. In dit kinderspice worden terminaal zieke kinderen van 0-18 jaar door 31 personeelsleden en zo'n 80 vrijwilligers verzorgd tot het einde van hun leven. Zij proberen de kinderen ondanks hun levensbedreigende ziekte een warme omgeving te bieden, waarbij de nadruk ligt op 'leven' en niet op 'het einde'.

Ook zwaar gehandicapte kinderen kunnen af en toe een weekendje in hospice Binnenveld logeren, zodat ouders en het gezin even op adem kunnen komen terwijl de zorg voor hun kind in professionele handen is. Want als je als ouders 24/7 voor een gehandicapt kind moet zorgen, is het heerlijk als de zorg je af en toe uit handen wordt genomen.

Er is 24 uur per dag kinderverpleegkundige zorg aanwezig en voor acute medische zorg kan er een beroep worden gedaan op twee direct betrokken huisartsen.

Daarnaast zijn er vele vrijwilligers die met deze zieke kinderen spelletjes doen, voorlezen en naar buiten gaan e.d.

De zorg voor al deze kinderen wordt vergoed door de zorgverzekering en de Wet Langdurige Zorg, maar alle extraatjes worden bekostigd door donaties.

De wensenlijst is lang!

De Diaconale Commissie

Ons pastoraal team staat voor u klaar.

U kunt hen bereiken op:

Ds Antje van der Hoek: telefoon: 0252-211204,
e-mail: hoekpred.remodenhaag@gmail.com

Ds Reinhold Philipp Telefoon: 070-3878732,
e-mail: reinholdphilipp@freedom.nl.

Weerloos en naakt

Toen ik dit beeld de eerste keer zag, werd ik er meteen door geraakt. De kunstenaar Max Patté noemt het *Solace in the wind* (troost in de wind), maar mij schoten toen twee andere woorden te binnen: weerloos en naakt. Eenzaam, naakt en kwetsbaar wil de sculptuur met zijn tastbare lichamelijkeheid de toestand weerspiegelen die we allemaal op een bepaald moment in ons leven kunnen ervaren. “Hier aan de haven van Wellington is de plek waar ik troost heb gevonden tijdens een jaar van pijn en verdriet.”, zegt de kunstenaar. Hij verplaatst zichzelf in het beeld: “Ik voel de wind, de regen en de zon. Ik voel hoe zij mijn vlees voeden en nieuw leven in mijn lichaam blazen, mijn ziel reinigen en de pijn van verloren leven wegspoelen.”

Als je van de zijkant kijkt, krijgt het beeld nog een andere dimensie. Heeft de man zijn ogen gesloten van angst of heeft hij rust gevonden? Het beeld legt het moment vast vlak voordat het lichaam de aarde loslaat, zich overgeeft aan de elementen, het lot, God. Zowel fysiek als emotioneel.

Ik kon toen, tijdens een fijne vakantie, niet vermoeden hoe krachtig deze sculptuur slechts enkele weken later zou verbeelden hoe velen van ons zich nu voelen: weerloos en naakt, overgeleverd.

De angst voor het Coronavirus heeft een deken van verplichte en vrijwillige isolatie over ons land gelegd, over heel Europa en binnenkort waarschijnlijk over de hele wereld. Velen zitten met vragen: Hoe lang gaat dit allemaal duren? Wat gaat er nog gebeuren? Wat betekent dit voor mij en mijn dierbaren? Wie wordt er ziek? Wie zal er aan overlijden?

Kunnen we de eenzaamheid en de ontredde bij de mensen wegnemen? De angst is er en het heeft geen zin om hem te verzwijgen of proberen weg te drukken. We moeten het uithouden, de angst, de onzekerheid, onze kwetsbaarheid. We zijn gewend geraakt aan de gedachte dat gevaar controleerbaar en beheersbaar is. Filosoof en psychiater Damiaan Denys pleit voor acceptatie van controleverlies. Er is geen medicijn, geen vaccin tegen onzekerheid. We moeten weer leren omgaan met onzekerheid. We zijn het gewend mens en natuur te beheersen en dreigen te vergeten dat er dingen zijn die ons te boven gaan.

Ook Jezus was vlak voor zijn kruisiging weerloos en naakt. "Ze verdeelden mijn kleren onder elkaar en wierpen het lot om mijn mantel." (Johannes 19:24) Jezus aanvaardde in rust en met kalmte zijn lot. Hij aanvaardde zijn kwetsbaarheid en zijn onvermogen. "Hij werd mishandeld, maar verzette zich niet en deed zijn mond niet open. Als een schaap dat naar de slacht wordt geleid, als een ooi die stil is bij haar scheerders deed hij zijn mond niet open.", zo beschrijft de profeet Jesaja (Jesaja 53:7) de lijdende godsknecht.

In de klaagsalmen wordt soms onnoembaar groot leed voor God gebracht. Wat er gebeurt, is in de ogen van de biddende godgeklagd. Maar tijdens het gebed verandert de (aan-)klacht in diep vertrouwen. Misschien kunnen we iets van dat vertrouwen leren. Niet het vertrouwen dat het allemaal 'goed' komt. Maar dat hoe het ook komt, wat er ook gebeurt, er altijd iets of iemand is die ons opvangt.

De man van de sculptuur laat zich vallen. Het doet mij denken aan de tekst van Arno Pötzsch:

*Je kunt niet dieper vallen
dan louter in Gods hand
waarmee zijn heil ons allen
barmhartig ondervangt.
Wij zijn door God omgeven
in ruimte en in tijd. [1]*

[1] lied 916 uit: Liedboek. Zingen en bidden in huis en kerk 2013; tekst: Arno Pötzsch; vertaling: Sytze de Vries.

Pötzsch richt onze blik op Gods hand die ons in onze val opvangt. Het herinnert aan regels van de dichter Rainer Maria Rilke: "*Wir alle fallen ... und doch ist Einer, welcher dieses Fallen unendlich sanft in seinen Händen halt.*" Op de achtergrond klinkt psalm 139 mee: Gods hand die ons altijd vasthoudt en omsluit waar we ook zijn.

The hand that nurtures (Llew Summers, Wanaka)

'Voor de rest van de wereld lijken mensen van God op mensen die dansen op muziek die niemand anders kan horen.', schrijft de Amerikaanse theoloog John Caputo in zijn boek *Hoping against hope*, in het Nederlands vertaald *Hopeloos hoopvol*.

*Het donker kan verbleken
door psalmen in de nacht.
Ons lied wordt steeds gedragen
door vleugels van de hoop,
het stijgt de angst te boven,
om leven dat verloopt.
Al is mijn stem gebroken,
mijn adem zonder kracht,
het lied op and're lippen
draagt mij dan door de nacht.
(Sytze de Vries)*

We zijn alleen en toch met elkaar. In liefde met elkaar verbonden.

Ds Reinhold Philipp

Maarten Luther is actueel!

De Duitse stad Wittenberg werd in 1527 getroffen door een dodelijke plaag. In een brief lichtte Luther toe hoe kerken met deze gecompliceerde omstandigheden om zouden kunnen gaan.

Ziekte komt over ons. Daarom wil ik tot God bidden om genade en dat Hij ons beschermt. Daarnaast wil ik de ziekte uitbannen, de lucht schoonmaken en medicijnen uitdelen en ontvangen. Ik wil ook plaatsen en personen vermijden waar men mij niet nodig heeft; om mezelf niet te verwaarlozen en door mij niet anderen ziek te maken en aan te steken; of door mijn nalatigheid de oorzaak te zijn van hun ziekte. Wil God mij zo zien, dan zal Hij mij zo vinden. Dus heb ik gedaan, wat hij mij te doen gegeven heeft en ben ik noch aan mijn eigen dood, noch aan de dood van iemand anders schuldig. Waar echter mijn naaste mij nodig heeft, zal ik noch plaatsen of personen mijden, maar onbevange gaan naar wie mij nodig heeft en helpen, zoals ik heb gezegd. Kijk, daar komt het op aan in geloof dat niet onbezonnen is en wel levens redt, en ook God niet op de proef stelt.

Vrij naar: Martin Luther: "Ob man vor dem Sterben fliehen möge", Brief an Johannes Hess (1527). Weimarer Ausgabe Bd. 23, S. 365-366

(met dank aan ds. E.L. de Bijll Nachenius)

Coronababbel

vanuit Romo-bubbel.

28 maart 2020

Gisteren was de uitvaart van een vriendin van mij. Zij is bijna 90 jaar geworden. Ze was hoogleraar in Leiden. Haar laatste tijd bracht ze door in 'Nolenshaghe'. Daar is in overleg met haarzelf palliatieve sedatie toegepast. Wat ben ik blij dat wij in een land wonen waar zo iets mogelijk is!

„Geen bloemen”, had zij zelf besloten. „En helemaal geen mensen”, had ze er aan toegevoegd, toen ze - helder als ze was - in de gaten kreeg wat voor consequenties de coronacrisis heeft.

Ze had mij aangewezen als iemand die wat mocht zeggen. Op papier natuurlijk.

Vandaag viel de rouwkaart in de bus: 'De crematieplechtigheid heeft in stilte plaatsgevonden'.

Er is mij gezegd dat haar nabestaanden een filmpje hebben laten maken van de plechtigheid, dat aan alle bekenden zal worden toegezonden.

29 maart 2020

Graag voeg ik aan mijn praatje van gisteren nog iets toe.

De manier waarop die uitvaart was georganiseerd deed me denken aan ons filmcafé van 12 oktober j.l.

We keken naar de film „Still Life”, over een autistische gemeenteambtenaar. Hij is belast met het vinden van nabestaanden van mensen die in eenzaamheid zijn gestorven. Ik citeer ons jaarprogrammaboekje: 'Vaak is er een reden dat mensen

alleen zijn gestorven en weigeren zelfs kinderen van de overledenen om een laatste eer te bewijzen. In die gevallen staat deze ambtenaar, John May, er in zijn eentje voor en is hij degene die de door hem geschreven grafrede en uitgezochte muziek aanhoort.'

Omdat May's werkwijze te duur wordt bevonden, wordt hij ontslagen.

Fanatiek rondt hij zijn laatste gevallen af.

Vanzelfsprekend had hij - perfectionistisch als hij is - op een mooie plek op het kerkhof voor zichzelf een graf uitgezocht.

Voor dit praatje moet ik verklappen hoe de film eindigt: de man verongelukt, omdat hij een bus niet zag aankomen. Op zijn begrafenis stromen van heinde en ver alle overledenen toe die hij de laatste eer heeft bewezen om bij hem hetzelfde te doen.

Een prachtige film in deze paastijd!

31 maart 2020

Vandaag wil ik even vertellen dat iedereen een zg. Comfortzone en een zg. Paniekzone kent. De grenzen daarvan liggen bij iedereen verschillend. Wij zitten nou eenmaal allemaal anders in elkaar.

Natuurlijk hebben wij de neiging om altijd in onze comfortzone te vertoeven. Wat een paradijsje is dat: je ligt op de bank TV te kijken en je huisgenoten doen alles wat voor een goed lopend huishouden nodig is...

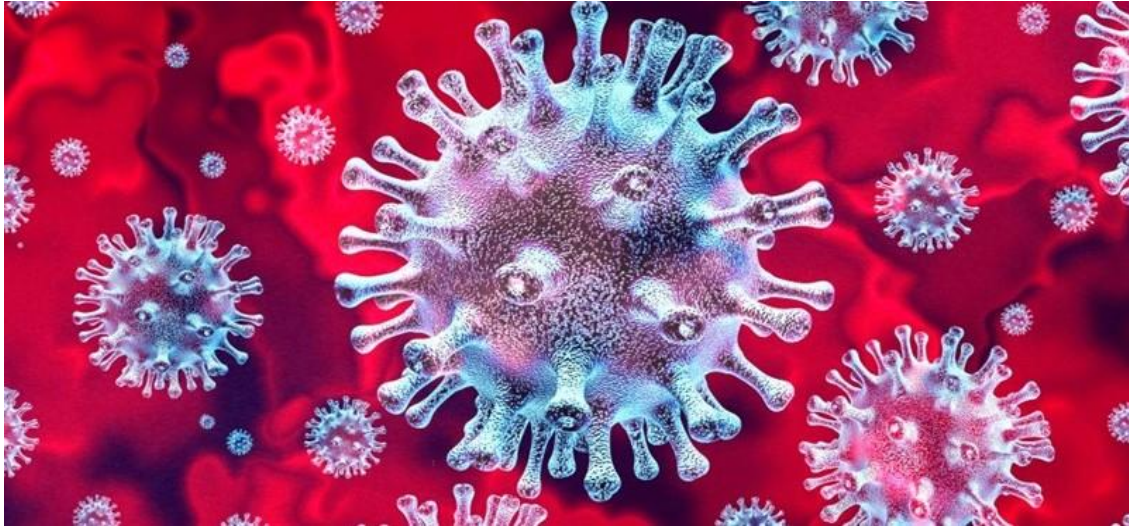
In tijden als deze schieten we soms in onze paniekzone: we zijn bang voor ons hachje en trillen van angst, soms bewust, soms onbewust.

Vaak wordt onze blik op de wereld om ons heen dan vernauwd: konden we eerst meeleven met mensen-ver-weg die in nood zaten, nu bekommeren we ons alleen om mensen uit onze directe omgeving...

De kunst is om het tussen die twee uitersten vol te houden...

Echte levenskunst dus!

Margreet Jonkers

We wensen u allen sterkte, maar ook creatief denken toe! En een speciale groet voor onze volgers 'in de verstrooiing in Friesland, Engeland en in Moskou!